

Vergaderjaar 2021–2022

26 234

Vergaderingen interim- Committee en Development Committee

Nr. 259

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 oktober 2021

In het commissiedebat van 8 september jl. over de Eurogroep/Ecofin (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1780) en het commissiedebat AVVN van 14 september jl. (Kamerstuk 26 150, nr. 195) heeft uw Kamer verzocht om nadere toelichting op de generieke allocatie van speciale trekkingsrechten van het IMF (SDR's) en Belarus. Uw Kamer is middels de beantwoording van de schriftelijke vragen (Aanhangsel Handelingen II 2021/22, nr. 230) geïnformeerd over de generieke allocatie van SDR's en Belarus. Voor het overzicht treft u onderstaand, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, toelichting op het proces rondom de generieke allocatie van SDR's en Belarus.

De COVID-19 crisis onderstreept het belang van een sterk mondiaal financieel vangnet om financiële stabiliteit te borgen. Tijdens de Voorjaarsvergadering 2021 hebben de leden van het IMF daarom steun uitgesproken voor een generieke allocatie van speciale trekkingsrechten (Special Drawing Rights, SDR).¹ Deze SDR's versterken de internationale reservepositie van centrale banken en vergroten daarmee de weerbaarheid van de mondiale economie en de capaciteit om schokken op te vangen. Het voorstel voor een allocatie van SDR's, op basis van een analyse naar de mondiale vraag naar internationale reserves, is in de zomer van 2021 goedgekeurd door de Raad van Bewindvoerders en de Raad van Gouverneurs van het IMF. Ook Nederland heeft voor een generieke allocatie van SDR's gestemd.² De allocatie van SDR's is op 23 augustus effectief geworden.³ Bij een generieke allocatie van SDR's worden de SDR's verdeeld aan de leden van het IMF op basis van quota-aandeel.

¹ Kamerstuk 26 234, nr. 253

² Uw Kamer is hierover geïnformeerd in een recente kamerbrief: Kamerbrief SDR allocatie | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

³ IMF Managing Director Announces the US\$650 billion SDR Allocation Comes into Effect

Uw Kamer heeft gevraagd om toelichting op de allocatie van SDR's en hoe het IMF kan worden ingezet als onderdeel van het sanctie-instrumentarium. In algemene zin geldt dat het de rol van het IMF is om betalingsbalanssteun te verlenen aan landen die door het lidmaatschap worden erkend. Lidstaten die niet erkend worden hebben geen toegang tot IMF-faciliteiten. Het IMF gaat over tot niet-erkenning van een regering indien de meerderheid van het IMF-lidmaatschap, gewogen op basis van stemgewicht, een regime niet erkent. Mocht dit gebeuren zal het regime geen aanspraak kunnen maken op de faciliteiten van het IMF, waaronder programma's, en geen toegang hebben tot gealloceerde SDR's. Daarnaast mag een land geen achterstallige betalingen aan het IMF uit hebben staan.

Het kabinet heeft grote zorgen over de zware repressie waar de autoriteiten in Belarus hun eigen bevolking aan onderwerpen. Nederland heeft in EU-verband daarom ook vier krachtige pakketten sancties tegen Belarus ingesteld. Samen met een grote groep partners staat Nederland ook op het standpunt dat Loekasjenko geen democratische legitieme president is. Echter, er is geen sprake van brede internationale niet-erkenning van de uitvoerende macht van Belarus. Ook in EU-verband is niet overgegaan tot volledige niet-erkenning van de uitvoerende macht van Belarus. Wel is de samenwerkingsrelatie met Belarus in grote mate afgeschaald sinds de gestolen presidentsverkiezingen van augustus 2020.

Bij de allocatie van de SDR's op 23 augustus jl. zijn deze generiek uitgekeerd aan alle leden van het IMF. De leden waarvan de uitvoerende macht door de meerderheid van het IMF-lidmaatschap wordt erkend, waaronder dus ook Belarus, hebben toegang tot de gealloceerde SDR's. Nederland is van mening dat dit correct en op basis van de geldende procedures van het IMF is gebeurd.

Om speciale trekkingsrechten te verzilveren moet de centrale bank van Belarus deze op de internationale kapitaalmarkt omwisselen voor harde valuta bij andere centrale banken. Nederland zet in contacten met de EU, de VS en andere internationale partners erop in om, in lijn met het staande sanctiebeleid, de mogelijkheden daartoe voor Belarus zoveel mogelijk te beperken. Op grond van afspraken met het IMF behoudt De Nederlandsche Bank zich altijd het recht voor om SDR transacties te weigeren met tegenpartijen waar (EU) sancties voor gelden.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H.P.M. Knapen